

82/14

Olsztyn, dnia 8 grudnia 2014 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PN.4131.241.2014

+2. epramplen
P.A. Nowak-Wojewódzki
16.12.2014
522014

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) **stwierdzam nieważność §3 pkt 4, §3 pkt 4 lit. a i c, §5 ust. 4 od słów „oraz nie może powodować uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców sąsiednich nieruchomości i innych osób” oraz zdanie trzecie, §9 ust 1 pkt 2, co do sformułowania „w tym utrzymywanych gadów, płazów, ptaków i owadów”, §9 ust 2 pkt 1, §10 ust 2 i 3, §11 ust 2 pkt 2 i 3 załącznika do uchwały nr XLIV/348/14 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 30 października 2014 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Frombork.**

Uzasadnienie

Rada Miejska we Fromborku uchwala, o której mowa na wstępie, powołując się na art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.) ustaliła Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie miasta i gminy Frombork, stanowiący załącznik do uchwały nr XLIV/348/14.

Podstawę wprowadzenia regulaminu stanowi art. 4 ust.1 powołanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten upoważnia radę gminy do określenia szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczących:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych,
 - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
 - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:

- a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
- b) liczby osób korzystających z tych pojemników;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) (uchylony);
- 5) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 6) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 7) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 8) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Powyższe wyliczenie jest wyczerpujące, (o czym świadczy niewystępowanie sformułowania „w szczególności”) i brak jest podstaw do przyjęcia, iż gmina w przedmiotowym regulaminie może zamieszczać postanowienia, które wykraczałyby poza treść przytoczonego przepisu.

Tymczasem następujące postanowienia przedmiotowego regulaminu zostały podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej określonej w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku:

- **§3 pkt 4** – nakładający na właścicieli nieruchomości obowiązki polegające na wykonywaniu obowiązku uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości (przy czym za taki chodnik uznaje się wydzieloną część drogi publicznej służącą dla ruchu pieszego położoną bezpośrednio przy granicy nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany do uprzątnięcia chodnika, na których jest dopuszczony postój lub parkowanie pojazdów samochodowych), gdy art. 5ust. 1 pkt 4 wyłącza ten obowiązek, w stosunku do chodnika, na którym jest dopuszczony płatny postój,
- **§3 pkt 4 lit. a** zobowiązujący właścicieli nieruchomości do uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń przez przymywanie do krawędzi chodnika, w celu uprzątnięcia przez zarządcę drogi, przyzmy nie powinny znajdować się na terenach zielonych, przy drzewach, latarniach, urządzeniach energetycznych oraz sygnalizatorach świateł, itp.,
- **§3 pkt 4 lit. c** nakazujący właścicielom nieruchomości gromadzenie błota, śniegu i lodu z części nieruchomości przeznaczonych do użytku publicznego w miejscach, w których nie powodują zakłóceń w ruchu pieszych lub pojazdów, w sposób umożliwiający ich wywóz.

W **§5 ust. 4** przedmiotowego regulaminu Rada przewidziała, iż miejsce usytuowania pojemników „nie może powodować uciążliwości i utrudnień dla mieszkańców sąsiednich nieruchomości i innych osób”, a w zdaniu trzecim tego ustępu ustaliła, iż „w przypadku braku możliwości ustawienia pojemnika na odpady na terenie nieruchomości, dopuszcza się usytuowanie pojemnika na innej nieruchomości na zasadach uzgodnionych z jej właścicielem”.

Powyższe przepisy, dotyczące materii, która została uregulowana przez inne przepisy powszechnie bezwzględnie obowiązują, a Rada nie ma przyznanej kompetencji do ich modyfikacji we własnych zakresie.

Zauważyć bowiem należy, iż to Kodeks Cywilny reguluje kwestie dotyczące stosunków sąsiedzkich. W myśl art. 144 kc właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swojego prawa powstrzymywać się od działań, które zakłócałyby korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Także Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 listopada 2012 r. sygn. akt. II OSK 2012/12 stwierdził, iż regulacja dotycząca uciążliwości dla innych osób wkracza w regulację prawa sąsiedzkiego zawartą w art. 144 kc.

W **§9 ust 1 pkt 2** regulaminu Rada przewidziała obowiązek osób utrzymujących zwierzęta domowe, zabezpieczenia zwierząt, przed samowolnym wydostaniem się z lokalu mieszkalnego lub użytkowego, w którym są trzymane. Obowiązek ten Rada rozciągnęła również na takie zwierzęta, jak utrzymywane gady, płazy, ptaki i owady. Zgodnie z normą kompetencyjną zawartą art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie Rada upoważniona jest do określenia obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe. Przez zwierzęta domowe rozumie się zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza (art. 4 pkt 17 ustawy o ochronie zwierząt.). W związku z tym, Rada obejmując w sposób generalny pod pojęciem zwierząt domowych gady, płazy, ptaki i owady, przekroczyła delegację, zawartą w powyższym przepisie.

Ponadto nałożenie na osoby utrzymujące psy obowiązku wyposażenia psa w obrozę, a w przypadku ras psów uznawanych za agresywne, także w kaganiec, jak ustaliła to Rada w **§9 ust 2 pkt 1** regulaminu, również nie mieści się w kompetencji rady gminy, co wynika z art. 4 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

W **§10 ust 2 i 3** regulaminu Rada uzależniła dopuszczalność utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach ogrodów działkowych, od zgody właściwych organów działkowych (ust. 2) i na nieruchomościach o zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, po uzyskaniu zgody wspólnoty mieszkaniowej, zarządy budynków komunalnych lub zarządu spółdzielni mieszkaniowej (ust. 3). Należy stwierdzić, iż powyższe zapisy wykraczają poza regulację regulaminową i odnoszą się m.in. do prawa sąsiedzkiego, zmuszając, w sposób pośredni podmioty, do których regulamin nie ma zastosowania, do składania oświadczeń woli. Powołany już powyżej wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 listopada 2012 r. sygn. akt. II OSK 2012/12 również uznał, iż wprowadzenie wymogu uzyskania zgody sąsiednich nieruchomości na usytuowanie hodowli wkracza w materię prawa sąsiedzkiego, określoną w art. 144 kc.

W **§11 ust 2 pkt 2** regulaminu, Rada nałożyła na utrzymujących zwierzęta gospodarskie na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej do przestrzegania wskazanych w regulaminie zasad w zakresie postępowania z odpadami i nieczystościami. Taki zapis rażąco narusza prawo. Rada na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 7 ustawy o utrzymywaniu czystości porządku w gminach ma prawo określać wymagania utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach, lecz nie ma podstaw prawnych do

określania sposobu postępowania z odchodami tych zwierząt. Zasady składowania obornika są np. uregulowane w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Poza delegacją ustawową z art. 4 ust. 2 pkt 7 ww. ustawy, są również wprowadzone przez Radę w **§11 ust 3** regulaminu, zakazy wypasania zwierząt gospodarskich na terenach zieleni miejskiej i zanieczyszczania terenów publicznych przez zwierzęta gospodarskie.

W związku z tym, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie trzydziestu dni od daty jego otrzymania.

WOJEWÓDA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Marian Podziewski

Otrzymuje:

- 1/ Przewodniczący Rady Miejskiej we Fromborku
- 2/ Burmistrz Gminy Miejskiej Fromborka